

«Κλείδωσαν» 1,5 δισ. € επιπλέον παροχές στη ΔΕΘ

Διευρύνεται ο δημοσιονομικός χώρος κατά 600 εκατ. € από την αλλαγή του έτους αναφοράς στη ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Κώστας Διαμαντόπουλος

Σε μια κρίσιμη εξαίρεση από τον ευρωπαϊκό κανόνα, η κυβέρνηση απέσπασε το «ναι» της Κομισιόν για την αλλαγή του έτους αναφοράς στην εφαρμογή της ρήτρας διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες. Ενώ για όλα τα υπόλοιπα κράτη-μέλη το έτος βάσης είναι το 2021, για την Ελλάδα ορίστηκε το 2024 - μια απόφαση που απελευθερώνει δημοσιονομικό χώρο ύψους περίπου 600 εκατ. ευρώ για το 2026.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Η συμφωνία κλείδωσε έπειτα από διαβουλεύσεις σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο και αγρού μόνο την Αθήνα. Χωρίς αυτή την ανατροπή, η χώρα δεν θα είχε ούτε ένα ευρώ διαθέσιμο για πρόσθετες παροχές, καθώς οι στρατιωτικές της δαπάνες το 2021 ήταν ήδη στο 3% του ΑΕΠ που αποτελεί ένα από τα υψηλότερα όρια στην Ευρώπη. Αν η σύγκριση γινόταν με βάση εκείνο το έτος, η Ελλάδα θα είχε πρακτικά μπονεικό περιθώριο ευελιξίας για επιπλέον κοινωνικές ή φορολογικές παρεμβάσεις το 2026.

Η αλλαγή του σημείου αναφοράς από το 2021 στο 2024 αλλάζει ριζικά την εικόνα. Οι προβλέψεις του οικονομικού επιτελείου δείχνουν ότι οι αμυντικές δαπάνες το 2026 θα φτάσουν στο 2,5% του ΑΕΠ, έναντι 2,2% το 2024. Η διαφορά του 0,3% ισοδυναμεί με περίπου 600 εκατ. ευρώ, τα οποία πλέον μπορούν να εξαρεθούν από τον υπολογισμό των πρωτογενών δαπανών και να λειτουργήσουν ως πρόσθετος δημοσιονομικός χώρος για στοχευμένες πολιτικές.

Στο οικονομικό επιτελείο εκτιμούν ότι η εξέλιξη αυτή σε συνδυασμό με τα 900 εκατ. ευρώ που έχουν «περισσέψει» από την υπεραπόδοση του Προϋπολογισμού του 2024 με το πλεόνασμα ρεκόρ του 4,8% του ΑΕΠ δημιουργούν τις προϋποθέσεις για να στηριχθεί ένα πακέτο φοροελαφρύνσεων τουλάχιστον 1,5 δισ. ευρώ που θα ανακοινώσει ο πρωθυπουργός στη Διεύνη Τεκμι-

ση Θεσσαλονίκης τον Σεπτέμβριο. Στον πυρήνα του πακέτου βρίσκονται μειώσεις συντελεστών στη φορολογική κλιμακα για εισοδήματα από 10.000 έως 40.000 ευρώ με στόχο τη μείωση του φορολογικού βάρους στη μεσαία τάξη, ελαφρύνσεις στους ιδιοκτήτες ακινήτων με νέες παρεμβάσεις στον ΕΝΦΙΑ και στην κλιμακα φορολόγησης των ενοικίων, μειώσεις στα τεκμήρια διαβίωσης και στις ασφαλιστικές εισφορές.

Το τελικό «ταμείο» για το είδος και την έκταση των αλλαγών στη φορολογία θα γίνει μέσα στο καλοκαίρι όταν θα υπάρχει καθαρή εικόνα για την πορεία του Προϋπολογισμού και τις επιδόσεις του φοροεισπρακτικού μηχανισμού καθώς αρμόδιες πηγές αφήνουν «παράδιγμα» για μεγαλύτερη «δύναμη πυρός», κοντά στα 2 δισ. ευρώ, εφόσον επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για τα αυξημένα έσοδα.

Να σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει ήδη υποβάλει αίτημα ενεργοποίησης της ρήτρας διαφυγής στην Κομισιόν το οποίο θα αξιολογηθεί τον Ιούνιο, ενώ οι οριστικές αποφάσεις από το Συμβούλιο της Ε.Ε. θα ληφθούν μέσα στον Ιούλιο. Η ρήτρα θα ισχύσει για τέσσερα χρόνια, από το 2025 έως το 2028, ενώ στη συνέχεια θα αξιολογηθεί αν απαιτείται παράταση. Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο:

➔ Το ανώτατο όριο ευελιξίας για κάθε κράτος είναι 1,5% του ΑΕΠ επισίως.

➔ Οι πρόσθετες αμυντικές δαπάνες θα συγκρίνονται με το 2021 (η χρονιά πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία), πλην της Ελλάδας που οποια λόγω των ιδιαιτεροτήτων της, θα έχει έτος αναφοράς το 2024.

➔ Οι χώρες που έχουν ήδη αυξήσει τις δαπάνες τους μπορούν να «ενσωματώσουν» αυτή την αύξηση στη ρήτρα, εντός των ορίων, χωρίς να υπολογίζονται αυτές στο έλλειμμα.

2,5%

του ΑΕΠ οι αμυντικές δαπάνες το 2026 (έναντι 2,2% το 2024)